

OVERWEGING WIE ZIJN LEVEN NIET WIL GEVEN

DATUM	23 & 24 maart 2019 – 3^e weekend 40-dagentijd
VOORGANGER	Corinne van Nistelrooij
EERSTE LEZING	Uit het boek Esther 4
EVANGELIE	Lucas 9, 23-27

OVERWEGING

We hebben een week achter de rug met veel onrust in ons land.
Een aanslag in Utrecht, met doden en gewonden
en in de provinciale staten zijn de kaarten opnieuw geschud.
We werden allemaal met de neus op nieuwe feiten gedrukt.
En dan lezen we in het weekend hier in de viering het verhaal van Esther.

Het nieuws deze week heeft ons verrast.
De gang der dingen tussen de mensen: het blijft raden.
Men weet eigenlijk niets, niets van hoe het gaan zal,
noch van wat in andermans hoofd omgaat.
In het verhaal van Esther zien we dat ook:
De koning en Haman weten niet dat Esther een Joodse is.
Ze weten ook niet meer dat Mordechai ooit de koning gered heeft.
Dat maakt het verhaal ook zo spannend en zo modern, zou ik willen zeggen.
Want zeg nou zelf, doorgronden wij al onze daden?
Weten wij waarom een ander mens iets doet of iets kiest?
Kennen wij de consequenties van onze daden?
Kunnen wij in andermans hart kijken?

En.... waar is God?
Waar is God als koningin Vasthi, de voorgangster van Esther, verstoten wordt?
Waar is God als Haman en de koning hun snode plannen smeden?
Nergens, lijkt het wel.... of toch? Misschien verborgen?

Waar was God deze week
als er onschuldige mensen vermoord worden in Utrecht?
Waar was God in alle oorlogen, alle momenten van geweld en onderdrukking?
Of dichterbij: Waar is God in ons leven?
Waar is Hij als het met ons mis gaat,
als wij bedreigd worden door het kwaad... van buitenaf of van binnenuit?
Nergens, lijkt het wel ... of toch? Misschien verborgen?

Mordechai, de oom, de pleegvader van Esther,
heeft zich toen hij van de moordzuchtige plannen van de koning hoorde
vol wanhoop tot Esther gewend.

Zij stond namelijk dichtbij de koning;
zij kan de koning wel ompraten, moet hij hebben gedacht.
Maar dat was voor Esther haast een onmogelijke opdracht.
Want in die tijd van het rigide hofritueel was het gevaarlijk
om ongenodigd de troonzaal binnen te stappen.
Esther zegt hem dan ook dat het te veel gevraagd is.

Maar dan zegt Mordechai haar:

Beeld je niet in dat als wij er allemaal aangaan,
jij het er levend van af zult brengen omdat je in het koninklijk paleis woont.
Ook jij bent een Joodse.

Mensen als Haman gaan tot het gaatje. Zo gaan die dingen.

Je kunt het van je afschuiven, en je mond niet opendoen,
maar daar word niemand niet gelukkig van.

Mordechai dringt er in geloof bij Esther op aan en speelt zijn laatste troefkaart:
'Misschien heeft het zo moeten zijn.

Misschien moest jij koningin worden om je volk te redden'.

Wat een loodzware opdracht...

Los van het feit of het al dan niet zo heeft moeten zijn,
Esther is nu eenmaal in die situatie.

Ze zal de verantwoordelijkheid gevoeld hebben.

Háár mensen, haar geliefde volk;

eerst gevlucht uit Jeruzalem,

geleefd in onbarmhartige omstandigheden

en nu met de dood bedreigd.

Esther, een vrouw, in de wereld van mannen.

Tot koningin gekozen om haar schoonheid,
en gedoemd om, net als haar voorgangster Vasthi,
enkel gehoorzaam te zijn.

Nu was ze in een wereld verstrikt geraakt
van grote ego's en machtsmisbruik.

Een wereld waarin er geen vrijheid is om je eigen identiteit,
je eigen religie te belijden.

En dan weet Esther: ik ga naar de koning, al is dat tegen de wet.

Na de voorbereidingen van inkeer, van drie dagen vasten,
en zich te richten op God, verzamelt Esther al haar moed
en zal ze de stoute schoenen aantrekken.

'Als ik moet sterven, dan moet dat maar'.

Dit is een beslissend punt in het boek Esther
en daarmee keerpunt in het verhaal.
Met geloof, lef, met intelligentie en alles wat zij in huis heeft,
inclusief haar schoonheid, bouwt Esther het plot.

Wat maakt haar nu zo sterk?

Ten eerste haar moed, haar lef, natuurlijk.
Maar moed wordt niet per definitie beloond.
Daar weten klokkenluiders van mee te praten.
Ex-koningin Vasthi toonde moed door niet te willen verschijnen voor
een stelletje dronken feestgangers bij de koning.
Ze is verstoten, van alle waardigheid beroofd,
en het verhaal vertelt niet of ze überhaupt nog leeft.
Ze is gewoon weg.
Kortom, moed is nodig maar leidt niet altijd tot gewenste resultaten.

Het tweede wat Esther sterk maakt is haar goede inzicht
in hoe je moet handelen,
hoe je met een koning als Ahasveros moet omgaan,
en hoe het werkt bij zo'n figuur als Haman.
Weten wat je wel en niet kunt zeggen en doen,
je houden aan wat de regels zijn
je afstemmen op de ander en op de situatie is noodzakelijk.
Dat vraagt een gevoelig hart en goed nadenken.

Maar het belangrijkste wat opvalt bij Esther
is haar verantwoordelijkheidsgevoel,
de beslistheid en de beschikbaarheid.
Esther beseft wat er op het spel staat.
Esther beseft dat Gods wereld er anders uit moet zien
dan de koning en de zijnen naleven.
En dat maakt dat ze zichzelf weloverwogen beschikbaar stelt.
Drie dagen vasten, voorbereiding, want je weet: succes is niet verzekerd.
Ik heb hulp nodig van het volk én ik heb Gods hulp nodig.
Ook in tijden dat Gods Geest verborgen lijkt.
Zelfs júíst in tijden dat Gods aanwezigheid zoek lijkt.

De sluier van de verborgenheid
wordt weggetrokken in het boek Esther.
Daar waar God en mens uit elkaar gedreven worden,
verwarring en kwaad gezaaid worden,
dáár juist kan God tevoorschijn komen;
als een ideaal van leven in gezamenlijkheid,
als een doel, als een richtlijn om voor te leven.
En daarmee worden we als mens ingeschakeld
om op cruciale momenten uit de verborgenheid te treden.

Eigenlijk hebben we allemaal een Mordechai in onze omgeving nodig.
Iemand die ons aan de oren trekt, ons wijst op consequenties
en ons aanspreekt op onze kracht.
Iemand die ons vraagt te vertellen wat er in ons hart leeft
en die eist dat we in alle openheid reageren op onrecht.
En misschien kunnen we zelf op bepaalde momenten
voor anderen zijn zoals Mordechai.

Jezus vraagt dat ook van ons in het evangelie vandaag.
Hij vraagt ons om onze angst te overwinnen omwille van Gods Koninkrijk.
'Neem het kruis op je', zegt Hij.
doe de wereld en daarmee ook jezelf, niet tekort.

Wat voor plan Esther heeft en of het gaat lukken
horen we komende weken in de lezingen.
Vandaag horen we haar voornemen.
En worden ook wij uitgedaagd om onze voornemens
te bezien in het licht van Gods koninkrijk.